

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FØRETAK: Helse Vest RHF

DATO: 21.02.2025
SAKSHANDSAMAR: Ann-Elin Djuvik Kro
SAKA GJELD: **Omdanning av Helse Vest IKT AS frå aksjeselskap (AS) til helseføretak (HF)**

ARKIVSAK: 2025/225
STYRESAK: 032/25

STYREMØTE: 05.03. 2025

.....

FORSLAG TIL VEDTAK

Styret i Helse Vest RHF ber om at det blir sett i verk ein prosess for å omdanne Helse Vest IKT AS frå aksjeselskap (AS) til helseføretak (HF).

Oppsummering

Saka blir fremja på bakgrunn av at det er vurdert som formålstenleg at Helse Vest IKT blir organisert som eit helseføretak etter helseføretakslova. Det er fleire omsyn som støttar opp om ei slik endring, blant anna knytt til harmonisering av eigarstyring, og at verksemda i større grad vil stå fram som ein integrert del av den offentlege spesialisthelsetenesta.

Det blir i saka tilrådd at styret gir sin tilslutning til at det blir sett i verk ein prosess for å omdanna Helse Vest IKT frå eit aksjeselskap (AS) til helseføretak (HF).

Fakta

Bakgrunn for saka

Helse Vest IKT AS blei stifta i 2004 og er etablert som eit aksjeselskap etter føresegnene i aksjelova. Helse Vest RHF er eineigar av alle aksjar i selskapet.

Helseføretaklova § 42 definerer ansvarsform for verksemd eigd av regionalt helseføretak. Bakgrunnen for at Helse Vest IKT blei stifta som eit aksjeselskap, er at ordlyden i føresegna, på tidspunktet for stiftinga, avgrensa kva organisasjonsforma ein kunne nytte. Underliggjande verksemdar som fremja formålet til det regionale helseføretaket, men som ikkje direkte utførte spesialisthelseteneste, måtte *organiseras som selskap med avgrensa ansvar*.

Ved ei lovendring som tok til å gjelde frå 1. januar 2013, jf. Prop. 120 L (2011-2012), blei det opna for at også verksemdar som ikkje yter spesialisthelsetenester kan organiserast som helseføretak. Vilåret er at verksemda er ein nødvendig og sentral føresetnad for å kunne yte spesialisthelsetenester.

Kommentarar

Spørsmålet om omdanning av Helse Vest IKT frå aksjeselskap til helseføretaka har vore til vurdering over noko tid og må sjåast i samanheng med korleis utvikling av bruk av organisasjonsform i spesialisthelsetenesta har utvikla seg i åra etter lovendring i 2013.

I åra før 2013 var situasjonen slik at ulike selskap hadde organisasjonsform som i det vesentlege var eit resultat av når det var stifta. Etter 2013 har helseføretaksforma blitt nytta der det er mogleg. I dag er bilete slik at alle andre regionale IKT-einingar er etablert som helseføretak, og alle dei felleseigde verksemdene er anten stifta som helseføretak eller blitt omdanna til helseføretak.

Det blir lagt til grunn at dersom Helse Vest IKT hadde blitt etablert etter 2013 ville verksemda blitt organisert som eit helseføretak.

Det er også fleire andre moment som taler for at det no blir gjennomført ein omdanning. Først og fremst vil ein slik omdanning bidra til ein forenkling av eigarstyringa ved at den blir harmonisert med andre verksemdar som Helse Vest RHF utøver eigarstyring ovanfor. Som eit helseføretak vil Helse Vest IKT også på ein tydelegare måte stå fram som ein integrert del av

føretaksgruppa.

Som omtala i tilknytning til administrerande direktør si orientering punkt 7 i styremøte 12. februar 2025 er tidspunktet for å iverksette ein omdanning også motivert av at Helse Vest IKT AS vil vere omfatta av nye lovreglar om pliktig berekraftsrapportering etter rekneskapsloven § 1-5, fjerde ledd. Slik rapportering vil medføre bruk av betydelege ressursar i selskapet. Helse Vest RHF finner det ikkje formålstenleg at Helse Vest IKT AS blir underlagt eit anna berekraftsregime enn det som elles vil gjelde for føretaksgruppa. Helse Vest RHF har fått opplyst at det blir arbeidd med egne reglar og krav for berekraftsrapportering for offentlig sektor, og det er naturleg å legge til rette for at også Helse Vest IKT blir underlagt desse reglane.

Når det gjeld vidare prosess, er hovudregelen etter aksjelova at omdanning av aksjeselskap til ei anna selskaps- eller eigarform krev at selskapet blir oppløyst etter reglane i aksjelova, og blir stifta på ny etter reglane for den selskaps- eller eigarforma selskapet skal gjerast om til. Endring av juridisk organisasjonsform der verksemd og tilhøyrande eigedelar og gjeld blir overdratt til anna organisasjonsform må i dette tilfellet dermed gjerast på følgjande måte:

1) Stifting av HF jf. helseføretaklova § 9

Det må opprettast eit nytt helseføretak jf. helseføretaklova § 9, ved at styret i Helse Vest RHF gjer vedtak i tråd med dei formkrav som går fram av lova.

2) Overføring av verksemda

Når helseføretaket er oppretta, må verksemda i aksjeselskapet overførast. Ein slik overføring kan gjennomførast som utdeling frå aksjeselskapet, og der utdelinga i stiftingsvedtaket blir ført inn som innskotet til eigarane jf. helseføretaklova § 9 pkt. 3.

Utdeling frå eit aksjeselskap kan skje etter reglane om *tilbakebetaling etter oppløysing*, jf. aksjelova § 3-6. Utdeling til aksjeeigarar etter oppløysing blir regulert i aksjelova § 16-9. I medhald av helseføretakslova § 50 blir heile verksemda overført etter kontinuitetsprinsippet, og det overtakande føretaket trer inn i rettsforholdet i det overdragande selskapet. Eigar treng ikkje gjere opp sine forpliktingar ved oppløysing av aksjeselskapet all den tid kreditorane følgjer med til det nystifta helseføretaket der deira interesse vil vere sikra i same grad.

3) Oppløysing jf. kapittelet til aksjelova 16

I samband med, og som ein føresetnad for, utdelinga beskrive ovanfor, blir aksjeselskapet oppløyst i tråd med føresegnene i aksjelova.

4) Verksemdsoverdraging

Ei overføring av verksemda frå aksjeselskap til det nystifta helseføretaket utgjer ei verksemdsoverdraging og stiller krav til etterleving av kapittel 16 i arbeidsmiljølova.

Reglane regulerer eit vern for dei tilsette, der *arbeidsgivars rettar og pliktar som følgjer av arbeidsavtale eller arbeidsforhold som ligg føre på det tidspunktet overdraginga finn stad, blir overførte til den nye arbeidsgivaren*, jf. arbeidsmiljøloven § 16-3.

Vidare stiller arbeidsmiljølova kapittel 16 opp krav til prosessen, under dette reglar om reservasjonsrett og informasjonsplikt til tillitsvalde og tilsette.

Konklusjon

Administrerende direktør vil tilrå at styret gir sin tilslutning til at det blir sett i verk ein prosess med tanke på omdanning av Helse Vest IKT AS frå eit aksjeselskap til helseføretak. Styret vil bli invitert til å gjere endeleg vedtak i samband med at det blir lagt fram sak om stifting av Helse Vest IKT HF. I endeleg sak vil andre administrative og økonomiske konsekvensar som følgje av omdanning bli omtala.